

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

12/2007

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**PREZIDENT POBLAHOPŘÁL
PREZIDENTOVI KOREJSKÉ REPUBLIKY
(20.12.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal prezidentovi Korejské republiky panu Lee Myung-bakovi blahopřejný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Korejské republiky.

Jsem přesvědčen, že vztahy mezi Koreou a Českou republikou se budou k oboustrannému prospěchu i nadále úspěšně rozvíjet a věřím, že se naskytne příležitost, abychom k jejich rozvoji významnou měrou přispěli také my dva prostřednictvím svých prezidentských funkcí.

Přeji Vám pevné zdraví a mnoho úspěchů ve Vaší zodpovědné a náročné funkci.

Václav Klaus

KPR

**PROHLÁŠENÍ PREZIDENTA ČR
K SMRTI BÉNAZÍR BHUTTOVÉ
(27.12.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus je otřesen dalším projevem násilí, kterému dnes podlehlá pákistánská politička a bývalá premiérka Bénazír Bhuttová. Prezident Klaus považuje nenávist, která sahá až k vraždění, za útočící na základy lidské civilizace.

Rodině Bénazír Bhuttové, s níž měl tu příležitost osobně se setkat a povečeřet před lety v Davosu, i pakistánské ambasádě v Praze poslal prezident projev hluboké účasti. Václav Klaus chce věřit, že se Pákistán a celý indický subkontinent nyní nevydá cestou tragické destabilizace.

KPR

**PREZIDENT ČR ZASLAL
KONDOLENČNÍ TELEGRAM MANŽELOVI BÉNAZÍR BHUTTOVÉ
(27.12.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Ásifu Alímu Zardářímu, v souvislosti se smrtí jeho manželky Bénazír Bhuttové, kondolenční telegram tohoto znění:

Vážený pane Zardáří,

hluboce mnou otřásla zpráva o skonu Vaší manželky paní Bénazír Bhuttové, významné pákistánské političky. Dovolte, abych jménem svým a jménem občanů České republiky vyjádřil Vám i celé Vaší rodině hlubokou soustrast.

Nenávist, která se nezastaví ani před politickou vraždou, považuji za hrozbu, která útočí na samotné základy naší civilizace. Je mi velmi líto, že se obětí této tragické nenávisti stala právě Vaše paní.

Měl jsem příležitost ji poznat osobně. Vždy byla velmi milá a stejně jako pro mnoho jiných i pro mne byla nadějí a zárukou, že se její země nevydá cestou nevypočitatelné destabilizace.

Přijměte prosím ještě jednou mou nejhlubší soustrast.

Václav Klaus

KPR

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

**PROJEV PŘEDSEDY SENÁTU PČR
PŘEMYSLA SOBOTKY
NA PODNIKATELSKÉM SEMINÁŘI V DILLÍ
(5.12.2007)**

Vážené dámy a vážení pánové,

je mi ctí, že zde v Dillí mohu pozdravit účastníky dnešního podnikatelského semináře a také všechny přítomné členy Federace indických obchodních a průmyslových komor. Hospodářské vztahy naší země s Indií mají dlouhou a zajímavou historii. Mnoho našich firem, především strojírenských, našlo svůj prostor na indickém trhu již mezi oběma světovými válkami v 30. letech minulého století. Vedle firmy Baťa bych rád zmínil například z pozdějšího období historii dodávek parních turbín z podniku Škoda Plzeň v 60. a 70. letech. Jsem přesvědčen, že tyto obchodní vztahy čeká i dlouhá a zajímavá budoucnost.

Indie patří dnes mezi státy s největším ekonomickým potenciálem a vysoká tempa růstu její ekonomiky v posledních letech jsou pozoruhodná. Dovolím si za všechny příklady zmínit růst HDP v průběhu finančního roku 2006 – 2007 ve výši 9,4 %. To je výzva i pro české podnikatelské subjekty a vývozce, aby na ohromném indickém trhu hledali své uplatnění. Stejně tak jsem přesvědčen, že indiští podnikatelé a vývozci najdou pro změnu zajímavé příležitosti v České republice.

Jsem politik a zastávám názor, že politici nemají dělat byznys a také by do něj z titulu svých funkcí měli co nejméně zasahovat. Na druhé straně však také zastávám názor, že politici mají při svých zahraničních cestách pomáhat otevírat dveře podnikatelům. Proto mne na cestě do vaší země doprovází delegace českých podnikatelů. Věřím, že najdete spolu vzájemně užitečnou společnou řeč. Stejně tak věřím, že brzy uvítáme mnohé indické podnikatele a exportéry v České republice, která je schopna jim rovněž nabídnout dostatek zajímavého prostoru pro jejich záměry a aktivity.

Naše vlast navázala diplomatické styky s nezávislou Indií již v listopadu 1947, obchodní styky mezi našimi zeměmi jsou však mnohem starší. Vztahy politické i hospodářské byly vždy srdečné a korektní. Není žádný důvod, aby tomu nebylo i nadále.

Děkuji vám za pozornost...

Indická federativní republika, Dillí

Senát

**PROJEV PŘEDSEDY SENÁTU PČR PŘEMYSLA SOBOTKY
NA KONFERENCI V JEKATĚRINBURGU
(6.12.2007)**

Vážené dámy a vážení pánové,

Jsem velice rád, že jsem dnes mohl navštívit Jekatěrinburg i tuto obchodně ekonomickou konferenci. Ruská federace patří již tradičně mezi priority naší republiky v oblasti vnějších ekonomických vztahů a jsem proto rád, že v posledních letech obchodní výměna našich zemí roste v řádu několika desítek procent.

Ruská federace je velká země, a proto podporuji myšlenku spolupráce našich podnikatelů a vývozců s jednotlivými ruskými regiony. Mezi ty nejzajímavější patří beze sporu Sverdlovská oblast, která patří jednoznačně mezi nejvýznamnější regiony Ruské federace. Při cestě sem do Jekatěrinburgu jsem četl přehled prohlubování vazeb mezi Českou republikou a Sverdlovskou oblastí. Bylo to zajímavé čtení od zřízení zastoupení české agentury na podporu obchodu Czech Trade v tomto městě před čtyřmi roky, přes zavedení pravidelných leteckých linek mezi Prahou a Jekatěrinburgem až po spolupráci mezi univerzitami a vazby mezi některými našimi městy, jako jsou Plzeň, Cheb či Klatovy s městy této oblasti. Myslím si, že jsou to ideální základy pro další úspěšnou spolupráci našich i ruských podnikatelů a vývozců.

Jako demokratický politik ctím zásadu, že by politici neměli příliš zasahovat do obchodu. Zároveň však souhlasím s tím, že by mělo při jejich zahraničních cestách patřit k jejich úkolům snaha pomáhat podnikatelům otevírat dveře, proto mne i k vám doprovází delegace českých podnikatelů, která bude jistě pro vás zajímavým partnerem pro obchodní i obecně přátelský dialog. Jsem přesvědčen, že záhy mnohé z vás uvítáme i v České republice, kde jistě najdete zajímavý prostor pro své podnikatelské záměry a aktivity a že zde najdete mezi našimi podnikateli a exportéry další partnery.

Děkuji vám za pozornost...

Ruská federace, Jekatěrinburg

Senát

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**ROZHOVOR VICEPREMIÉRA ALEXANDRA VONDRA
S REDAKTOREM JANEM RYBÁŘEM V DENÍKU MF DNES
NA RADAR TO NEBUDE MÍT VLIV
(5.12.2007)**

Může mít na plány vybudovat v Česku radarovou základnu vliv konstatování, že Írán zřejmě přestal vyvíjet nukleární zbraně?

Nemyslím, že by to mělo mít nějaký bezprostřední dopad na úvahy o protiraketové obraně. Jejím úkolem je poskytnout spojencům ochranu proti raketovému nebezpečí a na tom se nic nemění. V minulých dnech například Írán oznámil, že pokročil ve vývoji raketových technologií a že disponuje novou střelou, která doletí ještě dále než raketa Šaháb3.

Tyto rakety by však zatím mohly nést pouze konvenční hlavice...

Vždycky se především argumentovalo konvenční hrozbou. Otázka, zda by raketa mohla případně nést i jadernou nálož, s tím souvisí pouze nepřímo.

Neobáváte se, že to vše dodá municí odpůrcům vybudování raketové základny v ČR?

Je na Američanech, aby nám poskytli přiměřené informace, kterými disponují, o íránských nukleárních programech. Koneckonců, není to jen na Američanech, ale i na Mezinárodní agentuře pro atomovou energii.

Příští rok čekají Ameriku volby, může s novým prezidentem přijít do Bílého domu i jiný názor na budování protiraketové obrany?

Samozřejmě může docházet k určitým modifikacím a posunům, například ohledně výše výdajů. Ale to základní, že ten protiraketový systém má smysl, se podle mého nezmění. Očekávám spíše kontinuitu.

V jaké fázi jsou jednání o radaru?

Stále probíhají jednání na českoamerické úrovni, budou pokračovat česko-polská jednání a pokračuje též komunikace s Ruskem.

RNDr. Alexandr Vondra
místopředseda vlády,
senátor PČR

www.ods.cz

**ČLÁNEK EUROPOSLANCE JANA ZAHRADILA (ODS)
V DENÍKU HOSPODÁŘSKÉ NOVINY
KAM NÁS VEDE NOVÁ EUROSMLOUVA?
(11.12.2007)**

Česká vláda se pokoušela do nové evropské smlouvy protlačit co nejvíce změn oproti té bývalé. Nicméně stávající rozložení sil uvnitř EU - s drtivou převahou "proústavních" formací - ukázalo těmto snahám hranice možného. Nedokázali jsme zabránit dalšímu přenosu kompetencí na evropskou úroveň a rozšíření většinového hlasování v radě.

Premiér Topolánek mohl kvůli tomu jednání zablokovat, ale logicky odmítl přistoupit k takto krajnímu řešení. Pokud mu to dnes někdo "ex post" vyčítá, jde o hraběcí rady. Význam českého veta by totiž byl jen symbolický, bez reálného efektu. Ihned po něm by nejspíš následovala vládní krize, korunovaná rozpadem vlády a vytvořením nové široké "proevropské" koalice. Ta by návrh nové smlouvy bez odkladů schválila, zatímco ODS by se ocitla pod skandalizační palbou. Kam potom vede nedobrovolná role evropského kazisvěta, by mohli vyprávět bratři Kaczyňští.

Přesto je třeba konstatovat, že nová evropská smlouva nevnáší do EU žádoucí novou kvalitu, přiměřenou podmínkám 21. století. Naopak v některých aspektech je spíše výletem do období po Vídeňském kongresu v roce 1815. Například nový hlasovací systém v Radě EU dle "euroústavy" (jehož platnost však naštěstí i díky úsilí české vlády byla odložena až po roce 2014) pouze zabetonuje výsadní postavení několika nejsilnějších mocností.

Jak skončila zdánlivá idyla po Vídeňském kongresu, je dobře známo. Novou smlouvou si bohužel EU skoro koleduje o podobný vývoj. Aby se nevyhnutelná katarze nedostavila za čas v podobě výbuchu radikálního nacionalismu, je třeba dál trpělivě a postupně pracovat na změně padesát let starého a již překonaného federalistického paradigmatu EU.

I proto by stálo za to se ještě před rokem 2014 pokusit znovu otevřít otázku hlasovacího systému. Dá se totiž před evropskou veřejností lehce prokázat, že polský návrh hlasování byl mnohem spravedlivější.

Stejně tak, vstoupí-li smlouva v platnost, měly by se národní vlády a parlamenty rychle naučit užívat svých nových smluvních pravomocí - principu "žluté karty" a "posílené flexibility". S jejich pomocí budou moci aktivněji vstupovat do procesu evropské normotvorby, případně přenést některé pravomoci zpět na národní úroveň.

Ing. Jan Zahradil
předseda europoslaneckého klubu ODS,
vedoucí české národní delegace v EPP-ED

www.ods.cz

**ROZHOVOR EUROPOSLANCE JANA ZAHRADILA (ODS)
S REDAKTOREM VILIAMEM BUCHERTEM V DENÍKU MF DNES
ZTRÁCÍME DALŠÍ ČÁST SVÉ SUVERENITY
(15.12.2007)**

Pane europoslanče, četl jste Bibli?

Že bych ji četl od začátku až do konce, to se říci nedá. Samozřejmě jsem do tohoto jednoho z důležitých děl lidské historie nahlížel. Systematicky jsem ji ale nestudoval.

Předpokládám však, že víte, jakým slovem končí modlitba?

Amen.

A stane se ve čtvrtek podepsaná nová smlouva Evropské unie jakousi novou biblí starého kontinentu a už můžeme pomyslně říci amen?

Ne. V různých státech, a Česká republika bude mezi ně patřit, se ta smlouva bude určitým způsobem dointerpretovat.

Co tím konkrétně myslíte?

Zkusím to vysvětlit na příkladu z Německa. Jeden poslanec, který podal žalobu na bývalou euroústavu k německému Ústavnímu soudu, se podle všeho chystá udělat totéž i v případě nové reformní smlouvy. U nás se ODS rozhodla požádat své poslance a senátory, aby v průběhu ratifikace smlouvy dali podání k Ústavnímu soudu, aby se k tomu vyjádřil. Hlavní věc, ke které se bude soud vyjadřovat, bude charakter, právní závaznost, interpretace a rozsah té takzvané základní charty práv a svobod. Ta je velmi nezávaznou a poněkud mlhavě formulovanou listinou umožňující různé výklady.

Takže amen ještě hodně dlouho neuslyšíme?

Myslím si, že určitě ne.

Prezident Václav Klaus minulý týden v rozhovoru pro MF DNES řekl, že "evropská ústavní smlouva je neštěstím pro Evropu". Vy jste měli podobné názory na Unii, také považujete smlouvu za neštěstí?

Pan prezident si ve své funkci může dopřát luxus formulovat názory ostře. ODS, zatížena vládní zodpovědností a v koalici s dvěma malými profederalistickými stranami a navíc v dnešním evropském kontextu, si to dovolit nemůže. My musíme hrany trochu obrušovat, i když mnohým z nás u toho skřípou zuby.

Vás už také Brusel a Štrasburk obrousily?

Tomu se říká reálpolitika, takový je prostě život. V situaci, kdy nenaleznete v Evropě jednoho jediného spojence, který by vás podpořil v odporu proti přenosu dalších kompetencí na orgány Unie a v odporu proti pro nás nevýhodnému hlasování, které nová smlouva zavede, tak je to těžké. Nechtěli a nemohli jsme použít práva veta, protože by to pravděpodobně vedlo k zemětřesení v české vládě a na naší politické scéně. Tak nám nezbyvá než v tomto případě přiznat porážku a přizpůsobit se.

To jsem si nevšiml, že jste přiznali porážku. Tvrdili jste naopak, že jste domluvili, co jste mohli.

Otevřeně řečeno, v těch dvou bodech, jako jsou ty kompetence a hlasování, které byly vždy úhelnými body programu ODS, jsme nevyhráli. To si otevřeně přiznejme. Ale porážky jsou dvojího typu. Jak se říká v historických eposech: můžete být poražen se štítem, nebo na štíte. Tohle byla porážka se štítem.

Exministr Vladimír Dlouhý zase v článku pro naše noviny napsal, že smlouva je poslední šancí ke změně EU. A že když to neudělá, že to s ní nemusí dopadnout dobře. Myslíte si to také?

Pokud bude unijní smlouva zneužívána právě ve směru těch přenesených kompetencí a při hlasování a vznikne takzvaný direktoriát, to znamená, že EU budou ovládat a řídit čtyři velké země...

... které máte na mysli?

Německo, Francii, Itálii a Velkou Británii. Ty na nové smlouvě nejvíce vydělávají. Pokud to povede k tomu direktoriátu, tak Evropskou unii čeká poměrně bouřlivý vývoj, který pro ni skutečně nemusí skončit dobře. Rizika jsou přitom v tomto značná. Připadá mi to jako situace po Vídeňském kongresu 1815, která, jak víme, vyvrcholila revolučními bouřemi v roce 1848. Doufám, že podobný vývoj nás nečeká o dvě stě let později.

Vy jste byl jedním z vyjednavců za Česko v případě unijní smlouvy. Skutečně prohráli v souboji o ni zastánci federalistické Evropy?

Ona není tak jednoznačným úspěchem, jak si federalisté představovali. Na druhou stranu je zaoceánský parník Evropské unie příliš velký a těžký, aby jedno malé pootočení kormidla znamenalo, že úplně změní směr. Tomu, kdo se na to dívá zvenku, se může zdát, že federalisté moc neustoupili. Tomu, kdo to zná zevnitř, může připadat významné, že to, co bylo dopředu připraveno a očekávalo se, že lehce projde, neprošlo. Ale i ten přijatý text má silné federalistické prvky. O tom není pochyb.

No, někteří lidé považují za vítězství, že z toho vypadla zmínka o evropské vlajce a hymně. Mně to nepřijde jako vítězství.

Ty poznámky o vlajce a hymně jsou bagatelizací toho problému. Ta symbolika není nepodstatná. Nejedná se teď ale o ústavu, to má psychologickou hodnotu.

Kolik je vlastně federalistů mezi evropskými politickými špičkami?

Všechny současné evropské vlády, ať jsou pravicové, levicové, středové či jaké, jsou víceméně federalistické. Kdyby nebyly, tak by se nikdy nemohly dohodnout na dokumentu, který byl ve čtvrtek podepsán v Lisabonu.

Znamená to, že ten velký federalistický parník EU pluje a nedá se vůbec zastavit?

Ale dá. Bude to ale trvat dlouho. Aby se dala výhybka prohodit jinam, tak se bude muset změnit v Evropě veřejné mínění, mediální atmosféra i politické preference v rozhodujících evropských zemích. A to se zatím neděje. Navíc se to nedá zařídit shora. Ono to přirozeně vzniká, rodí se to. Výrony toho pocitu jsme viděli při referendech v Nizozemsku a Francii, ve kterých byla stará euroústava odmítnuta.

Když jste hovořil o přenosu těch kompetencí, co vám v tomto směru na nové smlouvě vadí nejvíce?

Jsou to dvě věci. Téměř úplně se odbourává právo národního veta, s výjimkou tradičních záležitostí, jako je zahraniční politika a daně. Dále se z národního do unijního portfolia přesouvá několik desítek pravomocí, které se týkají především spolupráce v oblasti justice, vnitra či energetiky.

Je další přesun kompetencí do Bruselu nějakým způsobem pro nás nebezpečný?

Jde o to, co si pod slovem nebezpečný představujete. Z hlediska pomyslné likvidace státního útvaru nám nic nehrozí. To nenastane.

Dobře, omezuje nová smlouva EU dál naši suverenitu?

To je pravda. Jsou některé výrazy suverenity státu, které k jednotlivé zemi prostě patří. To je například monopol v oblasti trestní, civilního nebo pracovního práva. Když se části těchto pravomocí vzdáte ve prospěch nějakého vyššího celku, což my jsme udělali, tak to samozřejmě suverenitu toho státu oslabuje.

Jaké kompetence byste vrátil vy osobně do Česka?

Zrušil bych celou řadu předpisů, a tím by se ty kompetence vrátily. Zaměřil bych se na dvě oblasti: je to ochrana spotřebitele, která v některých směrech dosahuje až absurdních rozměrů. A také ochranu životního prostředí. Na první pohled to vypadá velice ušlechtilé, že právě tyto oblasti jsou v kompetenci Unie, jenže na úrovni Evropské komise a Evropského parlamentu vznikají dnes a denně další a další aktivity, které vedou k regulaci v těchto oblastech. Jestliže budou některé, i nechtěné, zásahy do přírody posuzovány jako kriminální trestné činy, tak si Evropa vytvoří dokonce takzvanou ekologickou kriminalitu. Pokud to dospěje až sem, tak bychom se tomu měli bránit.

Některé analýzy hovoří o tom, že přenos dalších kompetencí na nadnárodní úroveň omezuje ekonomickou konkurenceschopnost. Myslíte si to také?

Naprosto s tím souhlasím. Zestejňování a glajchšaltování pravidel do jednoho právního prostředí po celém území Evropské unie je nástroj, který odbourává konkurenční prostředí. Vždyť každá ta země je jiná, každá má jiná odvětví, každá má jinak nastavenou ekonomiku. I když žijeme v éře globalizace, s kterou se hodně argumentuje.

Nevyhovuje to pak především velkým podnikům ze starých členských zemí EU?

Někdy ano. Některé regulace přinášejí pro firmy obrovské náklady. A kdo ty náklady nejlépe unese? No nadnárodní velké koncerny třeba v Německu. Těm středním a menším společnostem, což bývá i případ České republiky, to přináší velké problémy. A ty úplně malé to může dokonce zahubit.

To by se vás ovšem jako europoslance mohl někdo zeptat: A proč s tím něco neděláte?

Já dobře chápu tu otázku. Mohu teď myslím hovořit za celou ODS. Snažili jsme se získat při snaze zablokovat některé směrnice spojence, jenže drtivá většina europarlamentu to odhlasovala.

Je normální, že evropské předpisy prý mají už 170 tisíc stránek?

To číslo odpovídá a určitě to není normální. V tom se už nikdo nemůže vyznat. Když nastupoval do funkce předsedy Evropské komise José Barroso, tak sliboval, že se provede revize tohoto, ale nic moc se nestalo. Mohli bychom jako ODS vytipovat několik desítek evropských legislativních aktů, které postrádají smysl, či jsou dokonce škodlivé pro ekonomický rozvoj, a dát si je do volebního programu.

Vy také říkáte, že podle nové eurosmlovy bude v případě hlasování v orgánech EU v budoucnosti český hlas slabší. Proč přesně?

Nejdříve chci připomenout, že proti současnému systému byly pouze dva státy - Česko a Polsko. Poláci přišli se systémem, v němž by měl hlas každého evropského občana každého členského státu víceméně stejnou váhu. To byl zatím nejspravedlivější hlasovací systém, který byl navržen. Ale byl odmítnut. Naopak prošel systém, který nejvíce vyhovuje velkým zemím. Nejvíce na něm tedy vydělá Německo. Začne však platit od roku 2014, možná až od roku 2017.

Dá se tomu ještě nějak zabránit?

Proti protivníkovi je dobré použít jeho vlastní zbraně. V nové evropské smlouvě je také napsáno, že pokud se vám podaří pod nějakou iniciativu sesbírat milion podpisů, tak se tím evropské orgány musí zabývat. Ještě jsem to nikde neříkal, ani uvnitř ODS ne, ale budu prosazovat, aby to byl jeden z programových bodů naší strany do eurovoleb v roce 2009. Myslím, že ve státech, které na odsouhlaseném hlasovacím systému prodělávají, by se nám ten milion mohlo podařit sesbírat. Pak bychom to otevřeli na celoevropském fóru.

Vzniknout má také funkce takzvaného evropského prezidenta. Nosíte v hlavě nějaká jména?

Nenosím. A netrápí mě ta funkce ani ve smlouvě. Protože to sice zní honosně, ale to nebude žádný prezident, ale předseda Evropské rady. Ten existuje již dnes. Rozdíl bude pouze v tom, že v současnosti je ve funkci půl roku a pak to bude dva a půl roku.

Co kdyby někdy ODS navrhla na tohoto prezidenta Václava Klause?

Pochybuji, že by o to stál. A kdyby, je otázka, zda by byl ostatními členskými státy zvolen.

Myslel jsem tu otázku samozřejmě v nadsázce.

Nadsázku jsem pochopil...

V souvislosti s eurosmlouvou se také hovoří o člověku pro společnou bezpečnostní a zahraniční politiku. Jenže v tomto směru se EU není vůbec schopna domluvit. Proč?

Protože idea jednotné zahraniční politiky je Potěmkinova vesnice. Do smluv si to můžeme psát tisíckrát, ale vůle jednotlivých států je v tomto směru vždy hodně jiná.

Neplyne ta snaha v případě společné zahraniční politiky ze snah vyhraňovat se proti Americe?

S tím souhlasím. Ale emancipační politika vůči Americe není vlastní všem státům EU. Česká republika přitom nechce Unii jako konkurenta Spojených států, ale chceme ji

mít jako partnera. My na to nikdy nepřistoupíme. Proto je i idea jednotné zahraniční politiky chiméra.

O Lisabonské smlouvě se bude podle všeho hlasovat v referendu jen v Irsku. Proč odmítáte referendum u nás?

Teď budu cynický. V opozici jsem byl zastáncem referenda o staré euroústavě. Požadavek referenda o této nové smlouvě je legitimní, přesto s tím nesouhlasím. Průzkumy ukazují, že smlouva by v referendu prošla, a to by jí dalo ještě větší legitimitu než ratifikace parlamentem. A to já nechci. Dále, když referendum o smlouvě, tak bychom museli mít i lidové hlasování o radaru. To také nechci. Navíc by to vneslo do ODS ohromné pnutí - vždyť vláda by musela vést kampaň za přijetí smlouvy, ale v naší straně by určitě někdo vedl i kampaň proti. A to také nechci.

A kdyby nový dokument nakonec kvůli nějakému důvodu neprošel a EU by se v příštích letech ani zásadněji nereformovala, mohlo by to vést až k rozvolnění Unie?

Éru integracionismu už začínáme mít opravdu za sebou. K určitému rozvolnění, bez ohledu na zbožná přání evropských politických elit, i tak dojde. Je možné, že pokud Evropská unie nebude sama se sebou něco dělat, může za deset či patnáct let na ni přijít tlak zezdola. Jen doufám, že to pak neproběhne nějakým výbuchem, ale že vše proběhne evoluční formou.

Vy jste jako jediný kdysi nehlasoval v Konventu, který připravoval euroústavu, pro tento dokument. Cítíte dnes z toho uspokojení, když byla nakonec odmítnuta? A vyhovuje vám v něčem ta smlouva nová?

Nevyhovuje mi. V základních bodech, o kterých jsme už hovořili, nesplňuje programové cíle a priority ODS. Jako realista vím, že nemáme jinou možnost než to přijmout. I když je to nutné zlo.

Sám se označujete za eurorealistu, vaši kritici naopak tvrdí, že jste euroskeptik. Nepřesunete se pod vlivem práce v Bruselu a ve Štrasburku do tábora eurooptimistů?

Za eurooptimistu bych se mohl označit jen velmi, velmi těžko. Poznal jsem, co je maximálně možné v evropských strukturách udělat. Může se mi něco strašně nelíbit, ale když nemám sílu a možnost to změnit, tak to akceptuji.

Ing. Jan Zahradil
předseda europoslaneckého klubu ODS,
vedoucí české národní delegace v EPP-ED

www.ods.cz

**ČLÁNEK PREMIÉRA MIRKA TOPOLÁNKA
V DENÍKU MF DNES
CÍLEM EVROPSKÝCH REFORM MÁ BÝT SVOBODA
(20.12.2007)**

Je evropská reformní smlouva mezníkem? V každém případě. Znamená silnější, bezpečnější a prosperující EU? Nikoli. Její uzavření však přináší naději. Uměle vytvořená mlha institucionální krize se poodhalila a pod ní se objevily skutečné problémy, které trápí občany. Evropští politici je snad nyní konečně začnou řešit.

Skutečnou reformu Unie máme teprve před sebou. Nikdy jsem nesouhlasil s tvrzením, že EU je v krizi a bez reformy institucí ji čeká stagnace. Na druhé straně velká většina evropských politiků to takto cítila. Krize nebyla faktická, protože všechny orgány Unie fungovaly i v 27 členech bez problémů. Nepochybně však šlo o krizi psychologickou. Řada politiků byla natolik paralyzována neexistencí dohody o institucionální reformě, že se nedokázali dostatečně soustředit na řešení konkrétních úkolů přítomnosti a blízké budoucnosti. Respektive dokola opakovaná integrační mantra nahrazovala jejich faktickou neschopnost provést nutné, leč bolestivé reformy.

Unie není jen instituce

Unie není v první řadě institucí. Je především společenstvím hodnot. Byla ustavena proto, aby zajišťovala obyvatelům bezpečí a prosperitu. Tyto hodnoty jsou i po půl století stále platné. Ptejme se nikoli po institucionální formě, ale po obsahu. Je EU schopna i v příštích letech zajistit občanům členských států ekonomický úspěch a záruku klidného života v bezpečí? Jsem přesvědčen, že ano. Ale musí se proměnit. Společným jmenovatelem této reformy musí být jedno slovo: Svoboda.

Evropská unie a její členské státy musí zlepšit fungování vnitřního trhu i vnější ekonomické vztahy. Musí odstranit zbytečné regulace a bariéry bránící podnikání a obchodu. Musí zajistit flexibilitu pracovních trhů a vylepšit podnikatelské prostředí. Musí se vypořádat se stárnutím obyvatel a zajistit stabilitu penzijních, zdravotních a sociálních systémů. Musí revidovat neefektivní a drahé programy, jako je společná zemědělská politika. Členské státy musí snižovat daně a umožnit tak firmám investovat více do budoucnosti, do vzdělání, výzkumu a inovací. Evropské podniky odvádějí příliš vysoké daně na udržování "státu blahobytu" a nezbyvá jim dostatek prostředků na zvyšování vlastního potenciálu, na zkvalitňování, zlevňování a zvyšování produkce.

Unie musí vést prozíravější energetickou politiku a více se zabývat energetickou bezpečností. Musí umět lépe čelit hrozbám terorismu a migrace. Musí alespoň v zásadních otázkách světové politiky vystupovat jednotně v duchu evropských hodnot svobody a odporu k tyranským režimům. Musí více dbát na udržování a posilování euroatlantické vazby, která je jedinou skutečnou pojistkou její bezpečnosti.

Nakonec, ale ne v poslední řadě, musí EU zůstat otevřená novým členům, mít odvahu se dále rozšiřovat, jinak ztratí dynamiku a začne upadat. Nesmí se uzavřít, zapouzdřit v marné snaze ubránit tzv. evropský sociální model navzdory světové ekonomické realitě. Musí být flexibilní, musí přestat shora diktovat členským státům

a naopak jim umožnit, aby si v každé oblasti zvolily takovou politiku a takovou míru integrace, jaká jim vyhovuje. Je bezpochyby velkým úspěchem, že díky tlaku řady zemí včetně ČR se již přestalo mluvit o federálním státu. Potřebujeme Evropu schopnou reagovat na nové výzvy, ne rigidní a setrvačnou.

Bez jasných odpovědí na tyto otázky bude Evropa dále zaostávat v globální konkurenci, bude chudnout a nebude si moci být jista mírem ani bezpečím. To byl hlavní důvod, proč ODS spolu s britskou Konzervativní stranou založila Hnutí pro evropskou reformu (Movement for European Reform). Je to evropská platforma, na jejíž půdě se hledá řešení všech zmíněných problémů.

Při podpisu Lisabonské smlouvy se hodně mluvilo o společných hodnotách. Padala slova jako blahobyť, solidarita, sociální spravedlnost. Kupodivu se nemluvilo o svobodě. Přitom ta je první a nejdůležitější evropskou hodnotou. Díky prostoru pro svobodnou aktivitu se Evropa, kontinent chudý na nerostné i lidské zdroje, stala vedoucí světovou mocností. Pokud jí chceme zůstat v rostoucí globální konkurenci, musíme provést reformy v oblastech, které jsem zmínil. Reformy, jaké u nás prosazuje moje vláda. Reformy, jejichž cílem bude návrat k základní evropské hodnotě. Ke svobodě.

Ing. Mirek Topolánek
předseda vlády ČR,
předseda ODS a poslanec PČR

www.ods.cz

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR MIRKA TOPOLÁNKA
U PŘÍLEŽITOSTI VSTUPU ČR DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU
V HRÁDKU NAD NISOU
(21.12.2007)**

Zde, v regionu Trojzemí, zahajujeme dnes symbolické bourání vnitřních hranic rozšířeného schengenského prostoru. O významu této akce svědčí přítomnost významných činitelů Evropské unie. Je zde předseda Evropské komise José Barroso, premiér předsedajícího Portugalska José Sócrates, eurokomisař pro vnitro Franco Frattini, zástupci Evropského parlamentu. Tím to je zde všechny vítám. Zvláště děkuji portugalskému premiérovi za to, že jeho země umožnila prolomit technický problém s rozšířením schengenského prostoru, když nabídla systém SISON4ALL. Samozřejmě zde vítám také předsedu vlády Polské republiky Donalda Tuska. Máme spolu ještě nějakou práci...

Vnímám tento okamžik velice silně. Vstup do Schengenu je pro naše občany srovnatelný s pádem Berlínské zdi. Se stříháním drátů po pádu komunismu. Porážkou totality jsme se stali znovu svobodnými. Vstupem do Evropské unie a NATO jsme potvrdili naši příslušnost ke svobodným evropským národům. Nyní se definitivně stáváme s těmito svobodnými národy rovnoprávními. Pro naše občany tedy definitivně padly vnitřní hranice v rámci Schengenu. Přirovnal bych to k puknutí první obruče Kostěje nesmrtelného. Teď by ještě měly prasknout další dvě: volný pohyb pracovních sil a služeb. Pak už nebude nově země v EU nic dusit. Když zde mluvím o významu rozšířeného schengenského prostoru, nemohu se nezmínit o základní misi Evropské unie. Tou je rozšiřování prostoru stability, prosperity a bezpečí.

Tak, jako nyní vstupují do Schengenu nové země EU, je také třeba udržet Unii otevřenou pro další země. Je třeba zlomit onu psychologickou bariéru. Bariéru strachu z nově příchozích, která je někdy pevnější, než železná opona. V případě Schengenu se nám podařilo onu bariéru obav překonat. Snažme se nyní společně o totéž v případě rozšiřování samotné Evropské unie. Jsem rád, že mohu ono bourání bariér spolu s polským premiérem Donaldem Tuskem zahájit zde, na polsko-české hranici. Na hranici, přes níž se v době totality setkávali čeští a polští disidenti. Nyní se můžeme navštěvovat kdykoli, bez strážců a pasových kontrol.

Zbourejme tedy zbytky bariér, směřujme k Evropě bez dělících čar, faktických i těch v našich myslích. Směřujme k Evropě opravdu svobodné.

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR MIRKA TOPOLÁNKA
NA HRANIČNÍM PŘECHODU STRÁŽNÝ
U PŘÍLEŽITOSTI VSTUPU ČR DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU
(21.12.2007)**

Zde, ve Strážném, je to dnes moje druhá zastávka ohlašující rušení hranic s našimi evropskými sousedy. V jižních Čechách to bude s bavorským kancléřem Günterem Becksteinem. Musím říci hned na úvod, jak jsem rád, že se nám společně s Němci – a samozřejmě Bavy – podařilo překonat prvotní strach a nedůvěru z rozšíření schengenského prostoru. Ostatně podařilo se nám to již podruhé. Poprvé jsme museli společně lámat předsudky, když bylo třeba dát souhlas s naším vstupem do Evropské unie. Považuji za symbolické, že dnes rušíme poslední bariéru, která dělila Čechy a Němce. Završuje se tím polistopadový proces. Proces, kdy po pádu Berlínské zdi bylo třeba bořit mnoho dalších berlínských zdí. Zdí zbudovaných z obav, resentmentů a předpojatosti.

Podařilo se. A i díky tomu jsme byli schopni prosadit rozšíření Schengenu již ke konci tohoto roku. Já jsem si jist, že toho nikdo nebude litovat. Tak jako nikdo nemusel litovat našeho přijetí do EU. Doufám, že stejnou možnost dostanou i další země, které se chtějí a budou chtít připojit k Unii. Proces bourání bariér se dneškem nesmí zastavit. Když odstraníme zdi, které nás dělí, vyděláme všichni. Vidíme tu proces, který má jasný cíl a směřuje k budoucnosti. Od doby, kdy nás dělila železná opona, kdy tato hranice byla neprodyšně zadrátována, jsme ušli kus cesty. Rozstříhali jsme dráty, začali jsme se více poznávat, cestovat, obchodovat. Nakonec jsme se s Němci sešli v EU. A nyní už ani nebudeme potřebovat pas, abychom se mohli navštěvovat. Určitě dnes máme co slavit. Udělali jsme další významný krok v evropské integraci. Krok, který prospěje lidem na obou stranách hranice. Našli jsme odvahu zrušit hranice. To je dobrá zpráva pro Evropu. A také dobrá zpráva pro Němce a Čechy. Šiřme nyní před Vánoci onu dobrou zvěst dál. Teď jsme doopravdy v jednom domě.

www.vlada.cz

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR V HODONÍNĚ/HOLIČI
U PŘÍLEŽITOSTI VSTUPU ČR
DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU
(21.12.2007)**

Toto je dnes má třetí a poslední zastávka na cestě po rušených hraničních přechodech. Když říkám poslední, nemyslím tím v poslední řadě. Naopak. Jak se říká: teprve konec korunuje dílo.

Kde jinde se hodí ukončit symbolické loučení s posledními bariérami, které nás oddělovaly od sousedů, než zde, na slovensko-českém pomezí. Úmyslně říkám pomezí, ne hranice. Protože nás ve skutečnosti od Slováků žádná hranice nedělila. Naopak, po důstojném rozdělení federace jsou naše vzájemné vztahy nejlepší v historii. To dokládá i můj vztah s premiérem Robertem Ficem. Zde nehrají politické názory žádnou roli. Ať už vládne v Bratislavě a Praze kdokoli, jsme povinni udržovat nadstandardní vztahy.

Tak se tu, bratři Slováci, zase scházíme pod jednou střechou. Ale opravdu jen symbolicky. Protože ač jsme každý ve svém domě pánem, onu společnou střechu jsme nikdy nezbořili.

Je příznačné, že hranici bouráme právě v Hodoníně. Rodišti prvního prezidenta společného státu T.G. Masaryka. Myslím, že k jeho demokratickému odkazu se můžeme oba národy hrdě hlásit, i když už každý takříkajíc „na svém“. Jsme dva národy, ale jsme spolu. Jsme spolu v NATO a v EU. A nyní budeme spolu i v rozšířeném schengenském prostoru. Spolu jsme ostatně také vybojovali, aby se nám Schengen otevřel již ke konci tohoto roku. Rozšíření Schengenu znamená jen potvrzení vztahů, které spolu se Slováky máme. Účast eurokomisařů Vladimíra Špidly a Jána Figeľa však napovídá, že jde také o velký krok pro Evropskou unii.

Právě Slováci a Češi jsou dobrým příkladem, co je základem EU. Společný prostor svobody, ve kterém každý může uplatnit svou individualitu. Ve kterém o sobě každý může sám rozhodovat a přitom využívat všech výhod maximální spolupráce s ostatními. Věřím, že dnešek je dalším významným mezníkem na cestě k Evropě bez bariér. Což je příhodné motto našeho chystaného předsednictví EU. Se Slováky máme společný zájem odstraňovat zbývající překážky, které nás v Evropě rozdělují. Věřím, že ho dokážeme i nadále prosazovat.

Vítejte u nás, bratři, my rádi navštívíme vás. V jedné společné Evropě mnoha svobodných národů. Byli jsme spolu, jsme spolu a budeme spolu.

**ROZHOVOR MINISTRA VNITRA IVANA LANGERA
S REDAKTOREM VILIAMEM BUCHERTEM V DENÍKU MF DNES
SCHENGEN NEBUDE NOVÝ VELKÝ BRATR
(22.12.2007)**

Pane ministře, víte, čím se stala Česká republika po vstupu do schengenského prostoru bez hranic v Evropské unii výjimečnou?

Moment, teď lítám v hlavě po mapě. Bude zemí, která nemá vnější pozemní hranici?

Je to tak.

... a ještě Lucembursko.

Většina lidí vnímá včerejší zrušení hranic pozitivně. Není však problém to, že alespoň na první pohled mizí jeden z nejtradičnějších a nejvýraznějších atributů státu?

Přirozenou vlastností člověka je mít v sobě dávku nedůvěry vůči všemu novému. A mít určité pochybnosti ke všemu, co nezná. Přestože většina lidí vnímá zrušení hranic pozitivně, tak to pro mnohé může být i krok do neznáma. Musíme umět vysvětlit - a lidi by to měli pochopit - že zrušením pozemních policejních kontrol práce bezpečnostních složek nemizí, jen mění svůj charakter. Rozumím té otázce i tak, že se neptáte, zda musíme ukazovat pasy, ale na to, jaké důsledky všeobecně může mít do budoucna zrušení hranic.

Zhruba tak. Myslím například to, zda v někom nemůže vzniknout pocit, že tímto krokem se rozpouští a mizí i ten stát sám?

Určitě ano. Nedávno jsem byl na diskusi Centra pro ekonomiku a politiku a tam jsem říkal, že můj přístup k tomu je částečně emocionální - pocit jakési frustrace, že jsme sice byli Evropany díky členství v Unii, ale členy druhé kategorie, protože jsme byli mimo prostor volného pohybu osob.

To vám tak vadila kontrola na hranicích, že jste se cítil občanem EU druhé kategorie?

Jednou z výsad EU je volný pohyb osob. Pokud platí pro někoho a pro mne ne, tak jsem ten pocit měl.

Vy jako ministr vnitra, kterého všude doprovázejí úředníci a ochranka, jste někde vytahoval a ukazoval pas? Kdy jste vůbec naposledy viděl svůj pas?

Minulý týden. Když jsem se vracel z Bruselu, tak mě na letišti Kbely příslušnice služby cizinecké a pohraniční policie požádala o můj pas.

Moc tomu nevěřím. To za vás nikdo nevyřizuje?

Ne. Tehdy jsem viděl svůj pas zatím naposledy.

Vraťme se k otázce pocitu, zda nám nemizí stát.

Pokud jde o emoční přístup, tak opakují, že mi opravdu vadilo, že je mi bráněno využívat jedné ze čtyř svobod, které jsou spojeny s evropskou integrací - volný pohyb osob. Druhý postoj je pragmatický a ten mi říká, že zrušení hranic je prospěšné pro tento stát, a proto ho podporuji. Ale jsou i věci v integraci Evropské unie, ke kterým mám despekt.

V čem je ten Schengen tak strašně výhodný?

Každý politik, když něco dělá, si má odpovědět i na otázku, že investují-li se stamiliony korun do systémů a opatření, zda to bude mít v budoucnosti opravdu smysl a přinese to nějaký benefit. Schengen jej přinese.

A co to přinese? To vám vadí těch pár minut čekání na hranicích?

Přinese to mnoho věcí. Předně pocit, že jedete volně a bez čekání přes hranici - to nikdy nemůžete podceňovat. Jsem přesvědčen, že to také povede k dalšímu rozvoji přeshraničních regionů, což může mít dopady ekonomické. Pak také musíme reagovat na některé změny v trestné činnosti v Evropě, což se promítá do práce policie. A máme také výhody z toho, že sdílíme s ostatními zeměmi obrovské množství informací, které byly podmínkou vstupu do schengenského systému.

Co je to za informace?

Máme teď přístup k milionům dat z celé Evropy. Jsou tam informace o osobách, po nichž je vyhlášeno pátrání, jsou tam pohřešování či údaje o kradených věcech včetně aut. Dosud, když policie kontrolovala na silnici cizince, tak neměla informace, zda to není člověk, který je hledaný například v Německu, ve Francii či ve Španělsku. Že auto, ve kterém jede, není ukradené v Belgii či Lucembursku. Nyní to jde lehce zjistit z místa. Stejně tak si v cizině mohou ověřit informace o Češích.

Jen aby to nevedlo k policejní šikaně. Že bude policie po Evropě kontrolovat kdekoho.

To si nemyslím. My jsme už ten systém vyzkoušeli. Za sto dnů jsme u nás zadrželi třicet lidí, po kterých bylo v Evropě vyhlášeno pátrání. To by předtím tak rychle a jednoduše nebylo možné.

Prezident Václav Klaus mi před lety v rozhovoru řekl, že je dětinské se radovat z toho, že nemusíme ukazovat pasy na hranicích, protože integrace nás omezuje jinými způsoby.

Volný pohyb osob a vstup do schengenského prostoru je jednou z pozitivních stránek členství v Unii, ne-li jednou z nejpozitivnějších. Je navíc velkou otázkou, zda bychom vůbec mohli být mimo Schengen.

Taková možnost existovala?

Ano, za situace, že bychom chtěli své hranice dál hlídat tak úporně ze všech stran. Jenže to jsme nechtěli. I konzervativní Švýcarsko se chystá příští rok k Schengenu přistoupit.

Jak se pod vlivem neexistence na první pohled pozorovatelné hranice změní práce policie?

Ze statické kontroly hranic se stane dynamická uvnitř země...

... to jste řekl vznešeně. Uvidíme teď více policistek a policistů?

Věřím, že ano. Z hranic se ti lidé přesunuli do vnitrozemí a budou sloužit jako pořádková či dopravní policie. Vznikla a vznikají také společná policejní centra s ostatními zeměmi -s Německem, Rakouskem, Slovenskem i Polskem. To je důležité, tam se setkávají policejní informace z partnerských zemí. Změní se podstatně práce cizinecké policie uvnitř země - u ní by měla být větší efektivita vůči nelegálním

migrantům a cizincům, kteří jsou podezřelí z trestné činnosti. Samostatnou částí je ochrana mezinárodních letišť, kde určitým způsobem kontroly zůstanou.

V průběhu roku se objevily v zahraničních novinách spekulace, že například právě do Česka přijdou tisíce nelegálních emigrantů, tady si počkají na otevření hranic a pak se přesunou na Západ. To se však nestalo. Nebo ano?

Nestalo. My jsme také připravili změny zákonů o pobytu cizinců a o azylu, které sladují podmínky s Evropou. Uvědomte si, že každý cizinec, který přijde k nám a získá možnost trvalého pobytu či občanství, má zaručený volný pohyb po zemích schengenského prostoru.

To Ukrajinec, Rus či Albáнец s trvalým pobytem u nás se může sebrat a odjet natrvalo do Francie?

Může odjet jen na určitou kratší dobu a pak se zase musí vrátit. Jinak se vystaví velkým problémům v té které zemi.

Povede vstup do Schengenu k přísnější přistěhovalecké politice? Takový trend se objevuje v posledních letech po celé Evropě.

Některé podmínky jsme i my museli zpřísnit. Abychom zamezili například fiktivním sňatkům a fiktivním informacím, na jejichž základě někteří cizinci získali v České republice trvalý pobyt, či dokonce občanství. Společně s Německem jsme druhou evropskou zemí, která k problému migrace přistoupila velmi komplexně. Zřídili jsme analytické centrum pro řešení tohoto problému, ve kterém jsou zástupci ministerstev vnitra, práce a sociálních věcí, průmyslu a obchodu, dále policie a zpravodajských služeb. Díky tomu budeme podle mě schopni včas zareagovat na možné migrační vlny.

Neměly jiné země Unie strach, že se k nim po otevření hranic od nás přesunou nejruznější mafie, které zde pracují?

V případě zločinců jsme všichni na jedné lodi, podobní lidé jsou všude. Tady platí dumasovské: "Jeden za všechny, všichni za jednoho." Chci také upozornit, že občanství České republiky je u některých zločineckých struktur vysoce ceněno. Vstup do schengenského prostoru není dar, nestačí chtít jenom svobodu pohybu. V jeho rámci musíme ještě více zajistit naši bezpečnost. Vůči našim občanům i občanům jiných zemí Evropské unie. Je povinností naší policie, ministerstva vnitra i mne samého, abychom tomu zabránili. Jsem si jistý, že se to podaří.

Kolik stálo přistoupení Česka k Schengenu?

Připravovali jsme vstup do systému intenzivně po dobu patnácti měsíců a náklady odhaduji na 500 milionů korun.

Tyto peníze vám přece skoro nikdo nebude vyčítat. Až teď o víkendu pojedou lidé do Rakouska na lyže, tak budou spokojeni, že pouze profrčí bývalou hranicí.

Nesouhlasím. Každý politik musí vysvětlit, co je na straně nákladů a co na straně výnosů. Doufám, že v tomto případě jsme se rozhodli správně, ale jistotu nemáte nikdy. Vždyť jsou to peníze daňových poplatníků.

Vy jste najednou nějaký hodný. Vždyť stát z kapes lidí vytahal za dobu existence Česka stovky miliard, často na velké nesmysly.

Nejsm nejednou hodný. Každý politik si tyto otázky má klást a až si na ně odpoví, měl by se podle toho rozhodnout.

Co říkáte tomu, že rakouská média a úřady již měsíce tvrdí, že budou vlastně kontrolovat pořád, ale udělají to pouze dál od hranic. Není to z jejich strany přehánění?

Ty výroky jsou přehnané. Je to sice možné, ale pokud chce mít někdo stejná práva a stejné povinnosti, tak totéž platí i v našem postoji vůči komukoli v EU, i vůči Rakousku. Pokud zjistíme, že jsou naši občané z jakékoli strany perzekvováni a nejsou dodržovány schengenské dohody, tak to otevřu na radě ministrů vnitra Evropské unie a pak by se to mohlo řešit i v jiných evropských orgánech. Požadovali bychom okamžité ukončení podobného jednání.

Jestli to v tomto případě nesouvisí s tím, jak před časem Karel Schwarzenberg nazval některé rakouské protitemelínské aktivisty magory?

Miluji schopnost Karla Schwarzenberga srozumitelným způsobem vystihnout podstatu věci. On má výsadu se takto vyjadřovat. Ale kdybych to řekl já, tak je z toho mezinárodní konflikt.

Podle smluv je možné na omezenou dobu opět zavést kontroly na hranicích. Máte už informace, zda je chystá Rakousko, kde bude fotbalové mistrovství v červnu příštího roku? Na turnaj například postoupilo Polsko, jehož chuligáni jsou vyhlášení po celé Evropě a mohli by putovat právě přes Česko.

My už jsme s kolegy z Rakouska podepsali memorandum o spolupráci při fotbalovém Euru. Budeme schopni kontrolovat v souvislosti se šampionátem autobusy a vlaky fanoušků ze všech zemí, kteří budou projíždět naším územím. Také můžeme vyslat naše uniformované i neuniformované policisty do Rakouska, aby tam pomáhali při řešení možných problémů.

A řekli už Rakušané, zda zavedou na hranicích v průběhu šampionátu opět kontroly?

Zatím ne.

Představme si toto: lupič přepadne benzinovou pumpu u hranic se sousedním státem a místní policie ho pronásleduje. Mohou pak cizí policisté bez problémů na naše území?

Ano, to je přeshraniční pronásledování. Ale musí vyrozumět naše orgány. Mohou takového provinilce zadržet i na našem území. Dál musí postupovat jen za přítomnosti a po dohodě s českou policií.

I nás se bude kvůli možným migrantům velmi týkat hranice Slovenska a Ukrajiny. Je podle vašich informací dobře zabezpečena?

Přiznávám, že do určitého okamžiku jsme pracovali s variantou, že právě kvůli zabezpečení hranice s Ukrajinou by Slovensko nemuselo do Schengenu vstoupit. Ale dnes mohu s absolutní odpovědností říci, že Slovensko udělalo ohromný kus práce a tato hranice je nejlépe střeženou hranicí v celé Evropě.

V moderní době není od fikce k realitě daleko. Schengen sice máme, ale v budoucnosti se budou lidem daleko více odebírat biometrické údaje a naše data budou kolovat právě v zemích, které uzavřely schengenské dohody. Nehrozí velké zneužití osobních údajů?

Není nic těžšího než být liberál a ministr vnitra v jedné osobě. Bude to znít jako fráze, ale pro mne je svoboda nejvyšší hodnotou. Balancujeme na hraně toho, co je ještě ochrana proti zločinu, ochrana proti terorismu, a co už překračuje hranici základních práv a svobod občanů.

Hovoří se o tom, kde je ta hranice, i na celoevropské úrovni?

Ano, jenže já jsem tím ošklivým káčátkem. U mnohých z mých kolegů dominuje jen ten bezpečnostní prvek sdílení údajů. Ne každý, i mezi politiky, si uvědomuje, že když je osobních údajů zneužito, je už pozdě. K tomu vpádu už došlo. Jakékoli posílení pravomocí policie a bezpečnostních služeb musí být váženo na lékárnických vahách. To souvisí i s tím, k čemu jsme se zavázali v případě Schengenu.

Má na poskytování dalších a dalších informací o svých občanech na nadnárodní úrovni Česko jiný názor než další země Unie?

Patřím k několika málo ministrům vnitra v Unii, který je opatrný na další přesuny národních kompetencí na evropskou úroveň a na posilování institucí, jako je Europol. V debatách o terorismu odmítáme vznik "evropské FBI".

Nepovede tedy nakonec zrušení hranic paradoxně k tomu, že budeme sledováni po celé Evropě? Že orwellovský Velký bratr se na nás bude dívat čím dál více?

Schengen není Velký bratr a ani k tomu nesměruje. Pokud jste se nedostal do konfliktu se zákonem, tak se v rámci schengenského informačního systému jméno Viliama Bucherta nikde neobjevuje. To, že existují takzvané "úžasné" myšlenky, že budeme mít evropskou kriminální policii, evropskou pohraniční policii a evropský trestní zákon, to je pravda. Jenže to je pro mě absolutně neakceptovatelné.

A nejste jako ministr vnitra českým Velkým bratrem vlastně vy sám?

Doufám, že nikoli.

Doufáte? To je málo.

Jsem jeden z těch, který má praktickou zkušenost s tím, když vás stát špicluje a probourává se do vašeho soukromí. Například jsem byl odposloucháván, aniž jsem cokoli udělal. Jeden americký státník řekl: "Vzdáme-li se ve jménu bezpečnosti naší svobody, neměli bychom mít nárok ani na jedno."

Kam pojedete vy poprvé za hranici bez hranic?

Na Slovensko. Považuji to za symbolické, že padá i hranice, která vznikla jako poslední.

MUDr. Mgr. Ivan Langer
ministr vnitra,
místopředseda ODS a poslanec PČR

www.ods.cz

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K "POZASTAVENÍ PLNĚNÍ" SMLOUVY
O KONVENČNÍCH OZBROJENÝCH SILÁCH V EVROPĚ
RUSKOU FEDERACÍ
(13.12.2007)**

V noci z 12. na 13. prosince 2007 přestala Ruská federace na základě dříve přijatých rozhodnutí a zákona podepsaného dne 29. 11. 2007 prezidentem V. V. Putinem plnit závazky vyplývající ze Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě. Znamená to, že přestala poskytovat informace o ruských ozbrojených silách, přijímat inspekce zemí - smluvních stran na svém území a vysílat do těchto zemí vlastní inspekce.

Česká republika upřímně lituje, že Ruská federace přistoupila k tomuto jednostrannému opatření, a to navzdory řadě vstřícných kroků signatářů smlouvy - členů NATO v uplynulém období. Platná Smlouva o konvenčních ozbrojených silách v Evropě, stejně jako její adaptovaná verze, jsou Českou republikou považovány za základní kameny budování bezpečnosti, důvěry a transparentnosti v Evropě ve vojensko-politické oblasti. Jednostranné rozhodnutí Ruské federace, které rozhodně nepřispěje ke zvyšování důvěry a zlepšování bezpečnosti na evropském kontinentu, je plně její odpovědností, stejně jako důsledky, které z něj mohou vyplývat. Česká republika společně s dalšími smluvními stranami, zejména členskými státy NATO, dodržovala a dodržuje literu i ducha Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě i její dosud neratifikované verze. Ruská federace svým rozhodnutím o pozastavení plnění závazků vyplývajících z této smlouvy znovu potvrdila svůj odklon od kooperativního přístupu k bezpečnostním otázkám v euroatlantickém prostoru.

Česká republika vyzývá Ruskou federaci, aby obnovila plnění závazků vyplývajících ze Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě a tím i přístup k bezpečnostním otázkám v Evropě v duchu principů, hodnot a standardů Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

MZV

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K UDÁLOSTEM V BĚLORUSKU
(14.12.2007)**

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky je znepokojeno posledním vývojem událostí v Bělorusku, které vyústily v brutální rozehnutí demonstrantů v Minsku dne 12. prosince 2007. V důsledku násilného zásahu příslušníků zvláštních jednotek OMON došlo ke zranění několika účastníků v čele s vedoucím představitelem hnutí Molodj Front Dmitrijem Fedarukem, který byl převezen do nemocnice s otřesem mozku.

Česká republika vyzývá běloruské úřady, aby se zdržely používání násilí a aby všem postiženým občanům poskytly adekvátní zdravotní péči. Česká republika opětovně apeluje na běloruskou vládu, aby zajistila svým občanům základní lidská práva, včetně práva svobodného vyjadřování a práva shromažďovacího.

MZV

**ROZHOVOR REDAKTORKY TEREZY NOSÁLKOVÉ
S MINISTREM SCHWARZENBERGEM V HOSPODÁŘSKÝCH NOVINÁCH
RADAR ZAMĚŘENÝ NA RUSKO? PROČ NE?
(17.12.2007)**

Ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg minulý čtvrtek podepsal reformní smlouvu EU, tedy druhý pokus o euroústavu. Podle něj by si Češi i premiér Mirek Topolánek měli především vážit toho, že vůbec Česko po letech nesvobody má možnost dokument jednotné Evropy podepisovat.

Ve čtvrtek jste společně s premiérem podepsal novou evropskou smlouvu. Hrálá vám k tomu Óda na radost; mají Češi a ostatní Evropané důvod se z ní radovat? Premiér Topolánek si to zjevně nemyslí.

Je to radost. Až na to, že v EU nemají dost fantazie vynalézt vlastní hymnu, což je poněkud nejapné. Stačí se zamyslet nad tím, že kdyby někdo Mirkovi Topolánkovi před dvaceti lety řekl, že v roce 2007 bude podepisovat v Lisabonu evropskou smlouvu, tak by tomu věřil jen těžko. Člověk si musí v historickém kontextu uvědomit, že je báječné už jen být v situaci něco takového podepisovat. Kdybych si tu smlouvu mohl představit jinak, uvítal bych Evropu méně byrokratickou, liberálnější. Důležité je, že jsme na správné cestě a že jsme se po nekonečných debatách dokázali shodnout.

Existuje podle vás důvod dát smlouvu přezkoumat k Ústavnímu soudu, což hodlá udělat ODS?

Nic proti tomu, tím aspoň budou zažehnány právní nejistoty. S lehkostí seženu od právníků tři různé názory. Kdo vidí Evropu skepticky, tak vidí právní vady a naopak.

ODS se ale netají tím, že je to cesta, jak ratifikaci oddálit. Nemůže takový liknavý přístup ohrozit důvěryhodnost Čechů v unii?

ODS má vlastní názory a jsem přesvědčen, že se o něco podobného budou různé parlamentní strany v různých evropských státech také snažit. Spíš to zapadne do obvyklých evropských disonancí.

Evropské pole sdílíte s vicepremiérem pro evropské záležitosti Alexandrem Vondrou (ODS), není určitá dvojakost české diplomacie těžko čitelná v Evropě, zvláště v době přípravy předsednictví v EU?

Samozřejmě máme někdy odlišné názory, já jsem optimističtější, co se týče vlivu EU na nás než on. Dochází občas k nedorozuměním mezi námi i mezi úřady. Ale jsme staří kamarádi, takže si to vždycky vyříkáme mezi sebou. Navenek to pak neventilujeme, to nesmí být.

Opozice si na vás "smlslna" po nevydařené kandidatuře Česka do Rady bezpečnosti OSN. Analýza ministerstva zahraničí říká, že svou roli sehrály i okrajovější názory prezidenta Klause na globální oteplování. Hovořili jste o tom spolu?

Samozřejmě lidé, kteří se přiklání k názoru, že klimatické změny a vliv člověka na ně jsou jedním z největších problémů dneška, to vnímají negativně. S prezidentem komunikujeme, pokud je to nutné. Nicméně on je svérázný člověk, má své názory, a také je říká. Poněvadž mám podobný sklon, tak mu to můžu těžko vyčítat.

V poslední době jste se museli ohradit proti špatné komunikaci ze strany USA ve věci umístění radaru. Jaká reakce přišla z Washingtonu?

Reaguji tak jako každý slušný člověk - vysvětlí a omluví se. Chystám se ještě poslat zprávu ministryni zahraničí Condoleeze Riceové. Musím jí připomenout, že se to nesmí stát pravidlem.

A to vám stačí? Třeba co se týče komunikace USA s Ruskem o nabídce přítomnosti ruských vojáků na základně v Brdech, o níž česká diplomacie nevěděla předem. Mnozí mohou mít pocit, že Česko je jen pěšákem v přetahování dvou velmocí. Nepožadujete větší vliv při jejich jednáních?

Jde o soupeření mezi Rusy a Američany. A mým úkolem není dělat americkou zahraniční politiku. Rusům jde o dosažení stejného postavení a vlivu, jako mají USA. Dal jsem jasně najevo, že Američané nemohou nic vyjednat přes naši hlavu. Bude-li větší důvěra mezi velmocemi, tak to musím uvítat. Ale měl bych velice něco proti tomu, kdybychom měli my platit tu cenu.

Nedávno padl jeden z argumentů pro výstavbu radaru - Írán podle amerických tajných služeb přestal vyvíjet jaderné zbraně. Před kým tedy má protiraketový štít chránit?

Jsou země, které mají výbornou techniku, suroviny, velmi vyspělou armádu. Kdo nad tím přemýšlí, tak přijde na to, že mezi Beringovým mořem a Středomořím je jich více než dost.

Rusové tvrdí, že protiraketový štít bude zaměřený proti nim. Američané tvrdí, že to tak v žádném případě není. Jak je to vlastně s dosahem radaru?

Prozatím to, pokud vím, upřesněno není. Každý technický přístroj může být různě využíván, to je tedy samozřejmost. Zde může být smluvně domluveno, jak se bude využívat, a to se také může přezkoumat. Můžeme taky říci: Z toho místa lze pokrýt jen takové a takové území. Já se do jisté míry musím spoléhat na to, co Američané sami říkají, když je to jejich radar, na co jej budou zaměřovat. Rusové mají samozřejmě výhrady. Ale zase, proč takové tajnostkářství, tomu nerozumím.

Tím chcete říct, že považujete Rusko za hrozbu? Měl by radar monitorovat i ruské území?

Mně by to nevadilo, ale zdá se, že Rusům by to vadilo. Proč by mně to mělo vadit? Teoreticky víme, že naše území je z ruských radarů pokryto a my se kvůli tomu nerozčilujeme. Radarů je ostatně habaděj. Mluvím o postoji Rusů, kdy oni se na nás můžou dívat, ale vadilo by jim, že nějaký radar u nás by se na ně podíval. Ale já se ptám, proč?

Jak vidíte schvalování radarových smluv ve sněmovně? Podaří se nakonec získat hlasy ČSSD, která je zatím ostře proti?

ČSSD je strana demokratická, tudíž i tam jsou různé názorové proudy. My velice doufáme, že dostatečný počet jejích poslanců si uvědomí pocit odpovědnosti za bezpečnost České republiky a celé EU, a to je spjato s radarem.

Co za to chtějí a co dá vláda?

Prozatím žádná jednání z mé strany neprobíhají. Věřím na odpovědnost sociálních demokratů. Je náplní práce opozice útočit i na zahraniční politiku vlády, ale když jde

o rozhodující věci, myslím, že pocit odpovědnosti u dostatečného počtu poslanců bude. To jsem přesvědčen.

MZV

**ROZHOVOR S NÁMĚSTKEM MINISTRA ZAHRANIČÍ ČR TOMÁŠEM POJAREM
S REDAKTOREM JIŘÍM ROŠKOTEM
V DENÍKU PRÁVO
Z ŘADY POŽADAVKŮ NESLEVÍME, ZÁLEŽÍ NA USA
(18.12.2007)**

Nedávno jste kriticky podotkl, že USA by české straně měly rychleji poskytovat aktualizované informace o Íránu. Mění se v tomto smyslu něco?

Netýkalo se to jen Íránu. Požadujeme pravidelné a detailní informace i o jiných bezpečnostněstrategických záležitostech. Myslím, že to Spojené státy pochopily.

Nová polská vláda premiéra Tuska převzala jednání o štítu s rozhodnutím konzultovat věc s Moskvou. V Praze už sice byl ruský náměstek Kisljak, nicméně zamýšlíte pokračovat v dialogu s Ruskem i vy?

S náměstkem Kisljakem jsme se letos v Čechách setkali již dvakrát, navíc jsme spolu jednali v Moskvě v dubnu v rámci návštěvy prezidenta Klause a poté opět v srpnu. V Madridu se na okraj ministerské schůzky OBSE začátkem prosince sešel ministr Schwarzenberg s ministrem Lavrovem. Jsme samozřejmě připraveni s ruskou stranou hovořit i nadále. A nejen o otázkách protiraketové obrany.

Prosadila česká strana v jednání s USA své zásadní požadavky? Jak dlouho ještě může práce na dokumentech trvat? Kdy bude text zveřejněn?

Některé požadavky jsme již prosadili, jiné dál zůstávají na stole. Jednání budou trvat spíše v řádu měsíců než týdnů. Záleží na pružnosti USA. Z některých svých pozic prostě neustoupíme. Předpokládám, že text bude zveřejněn po schválení vládou a podpisu dohody příslušnými představiteli USA a České republiky před zahájením procesu ratifikace v parlamentu.

Odpovídá dosavadní vývoj postojů jednotlivých spojenců v NATO k budoucí integraci amerického a aliančního štítu představám Prahy?

Práce v NATO pokračují uspokojivě. V rámci debaty o architektuře alianční protiraketové obraně rozhodně patříme k neaktivnějším zemím. Jde však o velmi detailní, technicky náročný projekt. Důležitý je výsledek: ochrana celého aliančního území proti raketovým hrozbám z různých směrů a vzdáleností.

USA a ČR spouštějí spolupráci firem v raketové obraně. Byla to jedna z českých podmínek? Odráží se to nějak i v textu sjednávaných smluv?

Ve hlavních smlouvách se věnujeme zapojení českých firem i občanů do výstavby a následném provozu a zásobování základny. Otevření možností spolupráce na poli vědy a výzkumu bylo jednou z našich podmínek. Tuto spolupráci bude upravovat rámcová dohoda mezi Českou republikou a USA. První akcí v rámci takové spolupráce bude lednový seminář k zapojení českého průmyslu, vědy a výzkumu, na němž se sejdou zástupci českých firem a vědeckých institucí se zástupci Agentury pro protiraketovou obranu a amerických firem. Podobný typ exkluzivního partnerství, jaké rámcová dohoda umožní, mají USA s Velkou Británií, Dánskem, Japonskem, Austrálií a Itálií.

**ROZHOVOR REDAKTORA IGORA ZÁRUBY
S MINISTREM ZAHRANIČÍ SCHWARZENBERGEM
V TÝDENÍKU EKONOM
SNAD JSEM ZATÍM ÚPLNĚ NESELHAL
(20.12.2007)**

Mám rozdělanou práci, která mě zaujala. A chtěl bych v ní něco dokázat. Časem skončí vláda, skončím i já. To je život, říká ministr zahraničí Karel Schwarzenberg.

V lednu to bude rok, co šéfujete české diplomacii. Byl to dobrý rok?

Všechno je to hrozně hektické. Já sám hodnotím svou práci skepticky.

Máte k tomu důvod?

Ministerstvo zahraničí je ohromný vagon. Když začne brzdit, zastaví se až po čtyřiceti kilometrech. Je to kolos. Než ho pootočíte, vyžádá si to nějaký čas. Samozřejmě se s tím pokoušíme něco udělat. Myslím, že zatím jsem snad úplně neselhal. Od toho, aby to posoudili, jsou ale jiní.

Byla chyba, že se Česku nepovedlo získat křeslo v Radě bezpečnosti OSN?

Zeměkoule se kvůli tomu nezastaví. Bylo by dobré, kdyby se to povedlo, ale nepodařilo se. Tak se musíme snažit o něco jiného.

Vedete ministerstvo zahraničí, vicepremiér Alexandr Vondra má na starosti evropské záležitosti. Jste partneři, pokud jde o přípravu českého předsednictví v EU?

Musíme spolupracovat, jinak to nejde. Nějaké problémy tam jsou a budou. Koaliční smlouva je taková, jaká je, vláda je, jaká je, musíme si s tím nějak poradit.

V čem se může Česko vytáhnout?

Pomoci si můžeme, když se nám povede několik kroků. Tím hlavním je Evropa bez bariér, tedy naše motto, které jsme si pro předsednictví stanovili. Jde o liberalizaci služeb. Ta bude ku prospěchu všem, Evropská unie ji potřebuje. A my můžeme být těmi, kdo se o to zaslouží. Kdyby se nám to povedlo, to by byla věc... Jde ale také o to, zda celá Unie půjde stejným směrem. Liberalizace je běh na dlouhou trať a do původních představ Komise má vnitřní trh stále daleko.

Čím si naopak můžeme uškodit?

Když řízení Unie nezvládneme. Byla by to věčná škoda, jak pro Čechy, tak pro celou zemi. Taková šance...

Může se stát, že by nás státy, s nimiž předsednictví společně připravujeme, nechaly třeba v nesnázích, že by nám nepomohly?

Máme s nimi dobré spojení. V dějinách to ale už několikrát dopadlo tak, že Češi zůstali na některé věci sami. Je to dané českým nadáním umět si zavařit. Zvorat se dá všechno.

Politici nepovažují Evropskou unii za sexy téma, novináři jakbysmet. Jaký máte vztah k médiím?

Velmi dobrý.

Máte jasnou představu o tom, jak má vypadat kvalitní žurnalistika?

Má přinášet relevantní informace. A za druhé, musí umět oddělit informaci od komentáře. Novináři by měli mít zásadní postoje, které nemohou měnit. Redakci by nikdy neměly ovlivňovat vnější tlaky. A ještě něco: je to povolání, pro které je třeba mít nadšení. Když novinář nepíše s chutí něco změnit, je to špatně. Ať už jde o Královéhradecký kraj nebo o Spojené státy americké. V zásadě je to stejné, i když cíle jsou asi jiné.

Jste celý život na cestách. V cizině jste byl i v den svých sedmdesátin...

Seděl jsem v Bruselu.

Našla se chvíle na oslavu?

Setkání ministrů zahraničních věcí Evropské unie se protáhlo až do večera, takže jsem nestihl ani otevření knihovny Václava Havla, ani večerní posezení před honem. Dostal jsem ale milý dárek od stálého zastoupení – třicetiletou skotskou whisky.

Víte, že jste při nedávné výpravě do jihovýchodní Asie a na Blízký východ stihl sedm přeletů v pěti časových pásmech?

Přeborník určitě nejsem.

Navštívit pět zemí za devět dní je také výkon. Jaký dojem na vás udělala Indie?

Byl jsem tam na pár dní už dříve, je to dávno. Teď jsem si to zopakoval. Je to fascinující a nesmírně zajímavá země, která se před několika lety probudila. Na jedné straně nás, Evropany, předčili, pokud jde o informační technologie, mají na to školy. Na druhé straně tam vládne středověk. Je to strašný kontrast.

Jde to dohromady?

Asi jo. Paradoxy a kontrasty provázejí Indii během její celé historie. Doposud to nějak dokázali. Proč by to neměli zvládnout teď? Jsou výborně vyškoleni. Budeme se ještě divit.

Mimochodem, nevadil vám v Dillí smog?

Zažil jsem už příšernější místa. Politické dusno je horší.

Na čem stojí česko-indické vztahy?

Na tom, co jsme společně vybudovali. Máme tam velkou tradici, měli jsem tam fabriky už před 80 lety. V Indii vyráběl a vyrábí Baťa. A bezvadnou pozici tam mají škodovky.

V Aurangábádu jste si prohlédl montovnu Škody Auto. Předpokládám, že se na tyto a podobné podnikatelské aktivity nedíváte čistě ekonomicky...

Takové počiny nám jdou k duhu a zlepšují naši pověst. A jsme bráni vážně, co se třeba přijetí u ministra zahraničí týká. Je to až s podivem, že je naší malé republice přisuzován tak velký význam. To je mimořádně důležité. Obecně platí, že čím menší země, tím více si musí dát pozor, aby se osvědčila v konkurenci s ostatními.

V Asii je asistence státu nezbytná, musíme se našich podnikatelů zastat.

V Evropské unii už ne. V Německu, Francii či Portugalsku si podniky poradí samy, je tam stejné hospodářské a právní prostředí. Je dobře, když jim velvyslanectví poradí a pomůže se státní zakázkou. Výrazná státní podpora v Unii nutná není.

Jinými slovy, některé diplomatické úřady je třeba posílit a jiné mohou skončit...

Ano. Někde se lidé »přežili« a jinde jich musí být více. To platí pro rozvojové země. Myslím si, že v dohledné době nebudou muset být obchodní radové v některých zemích vůbec.

Víte už přesně, kde ano a kde ne?

Zkoumáme, jak by to mělo být správně. Je to otázka posouzení. Nepovažuji ministerstvo za vševědoucí úřad. Zeptám se velvyslance, jak to vidí on. A když tam působí naše podniky, zajímám se, v jaké fázi vývoje jsou a zda nepotřebují nějaký druh státní pomoci.

Kde už ministerstvo zahraničí zasáhlo?

Zrušili jsme konzulát v Bonnu a v Miláně. Určitě ještě na některý dojde, nejspíš na Katovice. Ty byly důležité, dokud nebyl Schengen, ale ten je za dveřmi. Naopak by to chtělo zřídit úřad v Baku. Vždycky si musíme spočítat náklady. Výsledek, to uznávám, ale nemusí být jenom o číslech. Někde převáží politické důvody, jako třeba v Havaně.

V Singapuru jste se zúčastnil vrcholné schůzky Společenství zemí jihovýchodní Asie (ASEAN). Jaký je vztah Asie a Evropy?

ASEAN je dnes tak významný, že jeho členské země už nestojí ve frontě na dary, ale jsou pro EU partnery. Singapur je nesmírně bohatý, na takové bohatství my si ještě počkáme. Malajsie je také uznávaná velmoc. V každém případě si ASEAN vzal Evropskou unii do jisté míry za vzor. V dnešním světě jsou sdružení potřebná. Proti gigantům jako Spojené státy americké, Čína, Indie se musí menší státy seskupit, aby obstály.

Jaká byla vaše role na summitu?

Oficiální, měl jsem projev. Je zajímavé, jak vysoce si Asiaté cení ministrů, kteří neposílají na důležitá jednání své náměstky, ale přicestují osobně. To, že jsem tam jako ministr zajel a neposlal jsem nějakého zástupce, ocenili. Jenže evropských ministrů bylo na akci až urážlivě málo. Nepovažuji to za správné. Je to otázka normální lidské zdvořilosti. A to ani nemluvím o březnovém setkání států ASEAN a Evropské unie v Norimberku, kde se projednávala dohoda o těsnější spolupráci v boji s terorismem a při ochraně klimatu. To bylo obdobné jednání jako teď v Singapuru. Přijeli skoro všichni ministři zahraničí ASEAN, kdežto EU vyslala v drtivé většině náměstky. Jako Asiat bych se cítil dotčen.

V Čechách se zase cítili někteří dotčeni tím, že jste zamířil na Maledivy a Seychely. Co jste tam dělal?

Bohužel jen jednal. Sám jsem si připadal divně, být na Seychelách a ani jednou se nevykoupat. Na Maledivách jsme debatovali na letišti, s ministrem zahraničí. A na Seychelách s vicepremiérem, ministrem zahraničí, s ministrem kultury a školství atd. Je to frustrující povolání, když člověk přistane na Seychelách a ani se nepodívá k moři.

Co bylo obsahem vašich rozhovorů?

Obě země jsou turistické cíle. Nesmíme je zanedbávat. Byly tam rovněž jisté problémy, proto je dobré mít s těmito státy dobré vztahy. A kdyby se náhodou stal

případ ala pan Krejčíř (i když doufám, že se nestane), je něco jiného, když seychelský ministr telefonuje s někým ze vzdálené a neznámé nebo když si uvědomí, aha, s tím jsem mluvil osobně. Hospodářsky jsou to velmi zajímavé oblasti, jde o investice. Například na Maledivách mají zájem se spojit s některými našimi firmami. Měli bychom jim vyjít vstříc.

Jak silným zážitkem byl pro vás výjezd na okupovaná palestinská území?

Potěšilo mě, jak bylo smysluplné, že jsme pomohli zavést elektřinu v okrese Tubás. Když nám ukázali ta pole, tu fabriku na zeleninu, to byl krásný zážitek. Já už jsem starý dědek, zažil jsem podobnou situaci v Evropě. Byl jsem třeba jako praktikant ve Štýrsku, zrovna tam zaváděli elektřinu, takže vím, co to pro ně znamenalo. V Palestině to má ale ještě větší důsledek. Že se tam zazelenala políčka a funguje konzervárna. Měl jsem ohromnou radost, že přišli Češi a odvedli dobrou práci.

Byť na malém projektu?

Ano, je to důležité. Když se setkám s kterýmkoli ministrem zahraničí v kterékoli části světa, když pronesu moudrá slova na jakékoli konferenci, tak to zapadne. Mám-li štěstí, tak se to objeví v televizi, později si na to nikdo nevzpomene. V té Palestině je to o něčem jiném. Elektřina dává vesnicím světlo a proud, to tam zůstává. Lidé mají práci, to je podstatné.

Nebyl to zvláštní pocit, slyšet tisíce kilometrů od domova chválu na rodnou zemi? Doma by se vám to asi nestalo...

Bylo to fajn. Já jsem starej a mladí jsou mezci. Je-li člověk mladý, má jiné názory. Tvrdí se, že co je české, to je hezké, a nepřikládá se tomu až takový význam. Úplně blbě zapomínáme, že nějaké hodnoty ještě existují. Že náš člověk má svou cenu, že máme společnou řeč. Protestuji, když vidím ve zprávách českého ministra zemědělství a lidi z jeho úřadu, jak nemluví o sedlácích a statku, nýbrž o farmách a farmářích. Jako bychom byli na Divokém západě. Musí to být? Nemusí.

Když už jsme u těch hodnot a u lidí: berete si k sobě, jako náměstka, z Bruselu pana Kohouta. Ne všichni měli to štěstí, že se mohli vrátit. Vy jste to gesto udělal. Proč?

Pan Kohout je na slovo vzatý odborník, a jeho politické přesvědčení (ČSSD, pozn. red.) mi nevadí. Problém je v tom, že si nevážíme lidí. Strašně plýtváme lidskými zdroji. Nezaplátíme vynikající lékaře, kteří pak působí v Anglii, Německu nebo Rakousku, a vyháníme vlastní kvalitní mozky.

Své podřízené jste prý obeslal dopisem, že jste pro, aby se vysílání do ciziny neodvíjelo od zásluh, ale od kvalifikace. Je to tak?

Ne tak docela. Zásluhy oceňuji. Ale nikoli řečeno jenom takové, že si někdo odkroutil roky pro nějakou partaj. To není dostatečný důvod. Jde, obecně řečeno, o kvalitu lidí a jejich práce.

Slyšel jsem váš mobil. To je lovecká fanfára?

Jo, to je naše stará rodová lovecká fanfára. Je stará 150 let... Tak jsem si ji nechal nahrát. Jiné rody mají taky svoji fanfáru, ale já tu naši považuji za nejhezčí.

Jezdíte ještě na hony?

Zatraceně málo. Na to je třeba čas.

Poté co vás s úctou přijímali v Asii, nenapadlo vás, že byste přece jenom kandidoval na prezidenta? Před časem jste to vyloučil. Nedostavilo se pokušení?

Ne. Mám rozdělanou práci a tu bych nestihl dokončit. Mě to teď opravdu zaujalo a chtěl bych to někam posunout. Něco dokázat. Časem skončí vláda, skončím i já. To je život.

Dáváte si předsevzetí do nového roku?

Ne. Znáám se příliš dobře. Víím, že bych je beztak nedodržel, tak si radši žádná nedávám. Nechci sám sebe zklamat.

Karel Schwarzenberg (70) se narodil v Praze-Bubenči. Pochází z orlické větve šlechtického rodu Schwarzenbergů. V roce 1948 emigroval s rodinou do Rakouska. Studoval práva ve Vídni a ve Štýrském Hradci a lesnictví v Mnichově. V letech 1985 až 1990 byl předsedou Mezinárodní helsinské konference pro lidská práva. Po revoluci se stal vedoucím kanceláře a později kancléřem prezidenta ČSFR. Je nositelem řady ocenění a vyznamenání, mj. Ceny lidských práv Rady Evropy a Řádu Tomáše Garrigua Masaryka. Od podzimu roku 2004 je senátorem, od letošního ledna ministrem zahraničních věcí. Je rozvedený, bývalá manželka Terezie, rozená hraběnka z Hardegg, je lékařkou a žije ve Vídni. Má tři děti – syny Jana Nepomuka Ondřeje a Karla Filipa a dceru Annu Karolinu.

MZV

**ČLÁNEK MINISTRA SCHWARZENBERGA
A NĚMECKÉHO MINISTRA ZAHRANIČÍ FRANKA WALTERA STEINMEIERA
V MF DNES
Z PRAHY DO BERLÍNA BEZ UKAZOVÁNÍ PASU
(21.12.2007)**

Dnešní nocí počínaje končí mezi našimi zeměmi éra hraničních kontrol.

Česká republika se stala spolu s osmi dalšími zeměmi součástí schengenského prostoru. V rámci tohoto prostoru lze nejen volně cestovat, ale bez větších překážek se rozvíjí i úzká spolupráce mezi policejními úřady. Nárůst osobních svobod proto není vykoupěn snižováním bezpečnosti. Naopak: bezpečnost a svoboda se doplňují v nové soudržnosti.

Tento fakt nepřináší jen větší pohodlí pro všechny cestující a zjednodušení spolupráce policejních úřadů. Dnešním dnem se vracíme k evropské normalnosti, jakou zažívali svého času Johann Wolfgang Goethe či Kašpar Šternberk, třebaže časy se od té doby výrazně změnily. Století tragických a bolestných omylů, které se neslo v duchu četných omezení a vymezení, je dnešním dnem již definitivně za námi.

Na počátku naší tragédie byla první světová válka, během které padly statisíce lidí v boji o každý metr půdy. Po konci války v roce 1918 se v Evropě okamžitě začíná s přestavbou hranic do podoby nepřekonatelných bariér, které jsou současně všemožně zpochybňovány. Ne náhodou stojí na počátku druhé světové války boření hraničních závor německými vojáky. Po skončení války začíná éra ostnatých drátů. Ostnaté dráty nevymezují jen jednotlivá území, ale brzy se promítají i do uvažování jednotlivých lidí žijících na obou stranách hranice. Hranice tak začínají ovlivňovat uvažování, ba celou existenci bezmála tří našich generací. Demokratické revoluce ve střední a východní Evropě znamenají v roce 1989 nejen konec zdí a drátů, ale otevírají i cestu k novému sebeurčení, a to jak v politice, tak v hlavách lidí. Hranice, které byly donedávna považovány za symbol neměnnosti, se stávají místem nové soudržnosti dávných vzájemností. Bylo třeba tuto novou šanci správně využít. S jistým odstupem můžeme říci, že se nám to podařilo. Dnešní otevření hranic mezi našimi zeměmi je toho důkazem.

Nová otevřenost bude pro naše občany spojena s řadou výhod. Nikdo již nebude muset při cestě vlakem z Prahy do Berlína vytahovat svůj pas. Tím neodpadne pouze jedna ne vždy příjemná procedura. Mladí Češi z Brna či Ostravy budou moci cestovat přímo do Paříže či Lisabonu a cítit se přitom jako Evropané bez jakéhokoliv úředního omezení. Ostatně to samé bude platit pro jejich protějšky ze Sárska či Durynska na cestě do Košic, Lublinu nebo Lublaně.

Tato dobrá zpráva by nám nicméně neměla zastírat skutečnost, že zrušení hraničních kontrol v řadě našich občanů vyvolává rovněž obavy. Může to být pro někoho překvapení, ale obavy Čechů a Němců jsou si v tomto ohledu velmi podobné.

Strach z nárůstu kriminality se neomezuje pouze na Německo, rovněž v České republice panují obavy, že kriminální živly dokážou využívat nové svobody daleko efektivněji než řádní občané.

Tyto obavy bereme velmi vážně a sdělujeme občanům obou zemí, že jejich bezpečnost otevřením hranic neutrpí. Nejmodernější technika a úzká spolupráce našich policí bezpochyby zabezpečí nejvyšší možné bezpečnostní standardy. Konec hraničních kontrol je proto daleko více než pouhou mediální událostí. Občané našich zemí se již brzy budou moci sami přesvědčit, že náš optimismus najde hluboké opodstatnění v každodenní praxi. A je tu ještě jedna věc, kterou bychom si měli dnešní den připomenout: to, že se Evropa poučila ze svých dějin, znamená, že my, její obyvatelé, přebíráme odpovědnost rovněž za naše sousedy, kteří doposud žijí za našimi hranicemi - na východě i jihu Evropy. Nové svobody uvnitř našich hranic nás nesmějí svádět k budování neprodyšného opevnění směrem navenek. Tím se nevyslovujeme pro neřízené přistěhovalectví. Pomocí rozumné sousedské politiky musí Evropa dosáhnout stavu, kdy si naši sousedé vybudují svoji vlastní cestu ke stabilitě, prosperitě a demokracii. Budování nepřekonatelných příkopů není alternativou.

Idea hranice se stala bolestivým symbolem 20. století. Tato éra dnes končí. Budeme se i nadále zasazovat o to, aby se náš globalizovaný svět rozvíjel v duchu porozumění a spolupráce. I to je poselství dnešního dne. Dne, kdy závory mezi našimi zeměmi definitivně zmizely.

Demokratické revoluce ve střední a východní Evropě znamenají v roce 1989 nejen konec zdí a drátů, ale otevírají i cestu k novému sebeurčení jak v politice, tak v hlavách lidí.

MZV

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K UDÁLOSTEM V PÁKISTÁNU
(28.12.2007)**

Jsme rozhořčeni teroristickým útokem v Rávalpindí proti bývalé pákistánské premiérce a předsedkyni Pákistánské lidové strany (PPP) Bénazír Bhuttové. Vyjadřujeme upřímnou soustrast rodině zavražděné političky a pozůstalým všech obětí tohoto vražedného útoku. Bénazír Bhuttová byla významnou postavou pákistánského politického života, která se výrazně angažovala pro návrat své země k demokracii.

Česká republika odsuzuje všechny teroristické aktivity a očekává, že se občané Pákistánu nedají strhnout k násilí a budou pokračovat v cestě národního usmíření.

MZV

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

**STANOVISKA KSČM
NEJCENNĚJŠÍ NA LISABONSKÉ SMLOUVĚ
JE LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV EU
(13.12.2007)**

Tiskové prohlášení místopředsedy sboru odborných mluvčích KSČM pro zahraničí a Evropskou unii, poslance Evropského parlamentu, Miloslava Ransdorfa, ve kterém se vyjadřuje k Lisabonské smlouvě EU podepsané 13. prosince 2007.

Dnes byla představiteli 27 členských států Evropské unie podepsána Lisabonská smlouva. Konstatuji, že nejcennější na tomto dokumentu je Listina základních práv Evropské unie, kterou je možné označit za vítězství levice. Obsahuje nedělitelnost politických, ekonomických a sociálních práv.

Všichni předkladatelé Lisabonské smlouvy (José Barroso, José Sócrates, Hans-Gert Pöttering) prohlásili, že Listina nemá pouhý deklaratorní charakter, nýbrž charakter závazný.

Komunistická strana Čech a Moravy vždy razila princip nedělitelnosti občanských, politických, ekonomických a sociálních práv, a je to tudíž potvrzení správnosti jejího přístupu k evropské integraci.

Opakuji, že trvalým požadavkem komunistické levice je, aby občané o této smlouvě rozhodli v referendu.

autor: Miloslav Ransdorf, poslanec EP

www.kscm.cz

**TISKOVÁ KONFERENCE KSČM
UTAJOVÁNÍ TECHNICKÝCH PARAMETRŮ
ZVAŽOVANÉHO RADARU USA
(13.12.2007)**

Hostem tiskové konference KSČM 13. prosince 2007 byl předseda Kontrolního výboru PS PČR RNDr. Vladimír Koníček, který se věnoval své korespondenci s představiteli exekutivy o technických parametrech uvažovaného radaru USA na území ČR.

Vladimír Koníček, předseda Kontrolního výboru PS PČR:

Na tiskové konferenci 25. října 2007 jsem vás seznámil se stanoviskem hlavního hygienika Armády ČR, který mi na dotaz, jaké byly použity vzorce pro výpočet zářivého toku radaru, odpověděl, že jsou to utajované informace.

Na totéž jsem se tázal hlavního hygienika ČR pana Víta a ten mi, bohužel, od 27. září 2007 ještě neodpověděl vůbec. Když jsem na to upozornil jeho nadřízeného, pana ministra zdravotnictví Julínka, dopisem 7. listopadu t. r., obdržel jsem tento týden odpověď, že pan ministr požádal pracovníky Státního zdravotního ústavu o stanovisko k této záležitosti a z jejich vyjádření vyplynuly stejné poznatky, které mně již v říjnu 2007 sdělila ministryně obrany Vlasta Parkanová. A s jejím vyjádřením se pan ministr ztotožnil. To je vše, co jsem získal z ministerstva zdravotnictví.

A co mi odpověděla paní ministryně? Cituji: „Použité fyzikální vztahy, na které jste se tázal, jsou údajně odborníkům dobře známé, jsou dostupné v odborné literatuře a v zákonných normách“.

Takže vzorec, který byl použit pro výpočet ve Zprávě o zdravotním posouzení působení vlivu radaru, si mám najít v literatuře sám. Tolik Vlasta Parkanová k fyzikálním vzorcům.

A co se týká údajů použitých pro výpočet, opět cituji: „Pokud jde o hodnoty, na které jste se rovněž tázal, musím s politováním konstatovat, že se jedná o parametry technického zařízení armády Spojených států amerických, které jsou v režimu utajení a vztahují se na ně zásady poskytování informací v mezinárodním styku ve smyslu ustanovení § 73 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti“. Tolik citát z dopisu paní ministryně.

K tomu chci říci následující: Paní ministryně předsedu Kontrolního výboru PS považuje za cizí moc, které nemůže sdělit požadované informace, protože citovaný § 73 se týká právě poskytování informací cizí moci. Takže poslanec Parlamentu ČR nemůže být informován, protože je cizí mocí v této republice.

Před měsícem vyhlásil pan hlavní hygienik, že v nejbližší době zveřejní další studii o zdravotním vlivu radaru. Měsíc je pryč, studii jsem ještě neviděl, nevím, jestli jste se o to vy, novináři, zajímali, ale opravdu už uplynul měsíc od vyhlášení 14. listopadu, že „v nejbližších dnech“ bude zveřejněna další studie.

Nezbývá mi nic jiného, než konstatovat, že vláda ČR před občany své země zatajuje informace, které mohou mít vliv na jejich život. A před poslanci PS PČR zatajuje informace, které mohou rozhodovat o jejich stanovisku k umístění radaru na území ČR.

Děkuji.

Dotaz novináře: Včera vyšel průzkum, který říká, že asi o 3 % více lidí je proti radaru. Pomůže to poslancům v jejich práci?

V. Koníček: Domnívám se, že všichni poslanci vnímají nálady ve veřejnosti, ale také se domnívám, že právě ono utajování informací ze strany vlády přispívá k náladám proti radaru. Abych parafrázoval slova své dcery, když mi říká – „tati, můžeš si za to sám“, tak tady si myslím, že může za to vláda sama, že se takovýmto způsobem vyvíjí veřejné mínění.

Dotaz novinářky: Budou následovat ještě nějaké další kroky nebo se spokojíte s tím, že vám paní ministryně napsala, že jste cizí moc?

V. Koníček: Určitě. Domnívám se, že je třeba postoupit o stupeň výš, a zašlu dopis s dotazem panu premiérovi. Také je důležité posoudit, jestli osoby, které vypracovávají posudek (pokud poslanec nemá možnost přijít k údajům), mají příslušná oprávnění a přístup k utajovaným skutečnostem. To je důležité doložit, jinak by to zase vypovídalo o tom, že s námi vláda hraje hru na schovávanou.

Dotaz novinářky: Pane poslanče, nakolik vám vadí, že Sněmovna od poloviny září nedostala pravidelnou informaci, kterou má dostávat měsíčně od premiéra Topolánka, o vývoji vyjednávání o radaru?

V. Koníček: To mi vadí velmi, protože prozatímní projednávání ukázalo, že informace, které nám vláda poskytuje, jsou neúplné, jsou zkreslené, v některých případech dokonce lživé. Neustálý odklad. Situace, když už je na program jednání sněmovny zařazeno 5 bodů »Informace premiéra o umístění radaru«, je už nadále neudržitelná a tak to dál nejde. Premiér musí informovat i poslance. Odkládá se to ze schůze na schůzi a už je to tam pětkrát. To je pro mne nepřijatelné.

Dotaz novináře: Připravujete ještě nějaké akce proti umístění radaru?

V. Koníček: V současné době ne.

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
ČSSD MÁ POCHYBNOSTI O PRAVÝCH DŮVODECH
VYPOVĚZENÍ SMLOUVY S FIRMOU STEYR
(21.12.2007)**

ČSSD se na základě vývoje situace a po zhodnocení postupu současného vedení ministerstva obrany v čele s ministryní Vlastou Parkanovou domnívá, že vypovězení smlouvy s firmou Steyr mělo i jiné důvody, než věcné.

Postup ministerstva obrany vzbuzuje řadu otázek, na které ČSSD bude chtít znát odpovědi:

1. Jaká opatření přijme vedení ministerstva obrany (MO) pro plnění našich mezinárodních závazků (vyzbrojení Battle Group v roce 2009)? V této souvislosti je nutné zmínit skutečnost, zda nemůže být kritika počtu 199 kusů transportérů od poslance Vidíma z ODS účelová, právě s ohledem na budování expedičních schopností AČR (uvažuje se o pořízení čtyřkolek a šestikolek do bojových misí v Afghánistánu atd.). Není pravda, že se nepočítalo se zapojením osmikolek v zahraničních misích (počítalo se s nimi v Kosovu či Západním Balkáně, k vyzbrojení Battle Group). Domnívám se, že armáda ČR nebude potřebovat více než 1/3 původně nasmlouvaného množství transportérů.

2. Má MO zpracovanou konkrétní právní analýzu, která by vylučovala riziko mezinárodní arbitráže? Podle informací našich odborníků tomu tak totiž není.

3. Smlouvu doprovází offsety ve značném rozsahu, které by napomohly českému průmyslu. Zároveň řada českých firem se podílí na subdodávkách apod. Tyto firmy sdružené v AOP utrpěly již dnes údajně ztrátu cca 300 mil. Kč z důvodu vypovězení smlouvy. Nebude pak potřeba kompenzace za jejich vývoj a dodávky? Nebude za to nakonec zodpovědná česká vláda?

Lze jen doufat, že vláda vypovězení smlouvy myslí vážně a neustoupí od něj, přestože se lze na základě některých výroků především představitelů MO domnívat, že se jedná pouze o divadlo pro média a veřejnost.

JUDr. Petr Hulinský
stínový ministr obrany

www.cssd.cz

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
TISKOVÉ PROHLÁŠENÍ PŘEDSEDY ČSSD JIŘÍHO PAROUBKA
K POLITICKÉ VRAŽDĚ BÉNAZÍR BHUTTOVÉ
(27.12.2007)**

Vražedný útok na Bénazír Bhuttovou, vůdkyni Pákistánské lidové strany, je snahou extremistických sil znemožnit v Pákistánu parlamentní volby a narušit tak přechod země k demokracii.

Ukazuje se, že političtí extremisté jsou ochotni kdykoliv sáhnout k teroristickým útokům vůči politikům, kteří by mohli překazit jejich cíle, což je prosazení vlády těch nejtemnějších a nejreakčnějších sil v určité zemi.

Jiří Paroubek
předseda ČSSD

www.cssd.cz

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	5
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	8
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	26
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	41

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka